

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

U predmetu: KSC-BC-2020-05
Tužilac protiv Saljiha Mustafe

Rešava: sudija za prethodni postupak
sudija Nikola Giju,

Sekretar: dr Fidelma Donlon

Datum: 9. oktobar 2020.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Okvirna odluka o obelodanjivanju dokaza i povezanim pitanjima

Specijalizovani tužilac
Džek Smit

Branilac optuženog
Julijus von Bone

Sekretarijat
Načelnik Službe za pružanje zaštite i
podrške svedocima

SUDIJA ZA PRETHODNI POSTUPAK,¹ u skladu sa članom 39(1) i (13) Zakona o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu (u daljem tekstu: Zakon) i pravilom 95(2)(b) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova (u daljem tekstu: Pravilnik), donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Dana 12. juna 2020, sudija za prethodni postupak je doneo Odluku o potvrđivanju optužnice protiv Saljiha Mustafe (u daljem tekstu: odluka o potvrđivanju optužnice),² zajedno sa, između ostalog, nalogom za hapšenje i nalogom za dovođenje Saljiha Mustafe (u daljem tekstu: g. Mustafa ili optuženi).³
2. Dana 19. juna 2020, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) je podnelo potvrđenu optužnicu.⁴
3. Dana 24. septembra 2020, g. Mustafa je uhapšen⁵ i doveden u pritvorski objekat Specijalizovanih veća u Hagu, Holandija. ⁶

¹ KSC-BC-2020-05, F00001, predsednik, *Odluka o određivanju sudije za prethodni postupak*, 14. februar 2020, javno.

² KSC-BC-2020-05, F00008, sudija za prethodni postupak, *Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Saljiha Mustafe*, 12. jun 2020, strogo poverljivo i *ex parte*. Javna redigovana verzija zavedena je 5. oktobra 2020.

³ KSC-BC-2020-05, F00009/A01, sudija za prethodni postupak, *Nalog za hapšenje g. Saljiha Mustafe*, 12. jun 2020, strogo poverljivo i *ex parte*; F00009/A02, sudija za prethodni postupak, *Nalog za dovođenje u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, strogo poverljivo i *ex parte*. Javne redigovane verzije oba dokumenta zavedene su 24. septembar 2020.

⁴ KSC-BC-2020-05, F00011/A02, specijalizovani tužilac, *Prilog 2 uz Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice*, 19. jun 2020, poverljivo. Javna redigovana verzija potvrđene optužnice zavedena je 28. septembra 2020. (KSC-BC-2020-05, F00019/A01, specijalizovani tužilac, *Prilog 1 uz Podnesak o podnošenju dodatno revidirane potvrđene optužnice*, 28. septembar 2020, javno).

⁵ KSC-BC-2020-05, F00013, sekretar, *Obaveštenje o hapšenju u skladu s pravilom 55(4)*, 24. septembar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*.

⁶ KSC-BC-2020-05, F00014, sekretar, *Obaveštenje o prijemu u pritvorski objekat Specijalizovanih veća*, 24. septembar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, s prilogom 1, strogo poverljivo i *ex parte*.

4. Dana 28. septembra 2020, sudija za prethodni postupak izdao je Nalog za izjašnjavanje u vezi sa režimom redigovanja.⁷ Specijalizovano tužilaštvo podnelo je traženo izjašnjenje 1. oktobra 2020,⁸ a odbrana 5. oktobra 2020. (u daljem tekstu: izjašnjenje odbrane o obelodanjivanju i redigovanju).⁹

5. Istog dana, 28. oktobra 2020, održano je prvo pristupanje g. Mustafe sudu.¹⁰ Na tom zasedanju optuženi je izjavio da razume i govori albanski.¹¹

6. Dana 30. septembra 2020, sudija za prethodni postupak izdao je Nalog kojim se određuje datum statusne konferencije, kojim je sazvaio statusnu konferenciju, kojoj će prisustvovati tužilaštvo, odbrana i Služba za pružanje podrške i zaštite svedocima (u daljem tekstu: Služba za svedoke), za ponedeljak, 5. oktobar 2020. u 15:00 časova.¹² Pored toga, naložio je tužilaštvu i odbrani da, ukoliko žele, do ponedeljka, 5. oktobra 2020. u 12:00 časova dostave izjašnjenje o pitanjima navedenim u dnevnom redu statusne konferencije, kao i o drugim pitanjima koja smatraju bitnim.¹³ Tužilaštvo je dostavilo traženo izjašnjenje,¹⁴ kao i odbrana, koja je dostavila Izjašnjenje odbrane o obelodanjivanju i redigovanju.

⁷ KSC-BC-2020-05, F00022, sudija za prethodni postupak, *Nalog za izjašnjavanje u vezi sa režimom redigovanja* (u daljem tekstu: nalog za izjašnjavanje o redigovanju), 28. septembar 2020, javno.

⁸ KSC-BC-2020-05, F00024, specijalizovani tužilac, *Izjašnjenje o režimu redigovanja* (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva o redigovanju), 1. oktobar 2020, javno.

⁹ KSC-BC-2020-05, F00029, odbrana, *Izjašnjenje odbrane za potrebe statusne konferencije koja će se održati 5. oktobra 2020*, 5. oktobar 2020, javno.

KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 28. septembar 2020. (u daljem tekstu: transkript od 28. septembra 2020), javno.¹⁰

¹¹ KSC-BC-2020-05, 28. septembar 2020, transkript, str. 4, red 14.

KSC-BC-2020-05, F00074, sudija za prethodni postupak, *Nalog kojim se određuje datum statusne konferencije* (u daljem tekstu: nalog o statusnoj konferenciji), 30. septembar 2020, javno, s prilogom 1, javno, stav 21(a).¹²

¹³ Nalog o statusnoj konferenciji, stav 21(b).

¹⁴ KSC-BC-2020-05, F00030, specijalizovani tužilac, *Javna redigovana verzija Izjašnjenja tužilaštva za potrebe prve statusne konferencije* (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju), 5. oktobar 2020, javno.

7. Dana 5. novembra 2020. održana je prva statusna konferencija prema pravilu 96(1) Pravilnika (u daljem tekstu: statusna konferencija).¹⁵

8. Dana 8. oktobra 2020, sudija pojedinac doneo je Odluku o radnom jeziku,¹⁶ kojom je odlučeno da će engleski biti radni jezik na kojem će se voditi postupak.

II. MERODAVNO PRAVO

9. Na osnovu člana 21(6) Zakona, svi materijalni i relevantni dokazi ili činjenice u posedu tužilaštva u korist ili protiv optuženog stavljaju se na raspolaganje optuženom pre početka i u toku postupka, osim u slučaju apsolutno neophodnih ograničenja i kada se primenjuju neophodne kompenzatorne mere.

10. Prema pravilu 46(1) Pravilnika i shodno obavezama sekretara iz pravila 24 Pravilnika, tužilaštvo je odgovorno za čuvanje, skladištenje i bezbednost informacija i fizičkih i elektronskih materijala koje je pribavilo tokom istraga.

11. Prema pravilu 95(2)(b) Pravilnika, nakon prvog pristupanja optuženog sudu u skladu s pravilom 92 Pravilnika, sudija za prethodni postupak određuje rokove za obelodanjivanje dokaza, preduzima sve potrebne mere za blagovremeno obelodanjivanje i izrađuje izveštaj o obelodanjivanju za pretresni panel.

12. Prema pravilu 96(1) Pravilnika, sudija za prethodni postupak saziva statusnu konferenciju u najkraćem mogućem roku posle prvog pristupanja optuženog sudu u cilju, između ostalog.: (i) organizovanja razmene mišljenja između strana u postupku, odnosno sa zastupnikom žrtava, kako bi se obezbedila ekspeditivna priprema za suđenje; i (ii) preduzimanja mera kako bi se obezbedilo da strane u postupku blagovremeno i savesno sprovedu sve neophodne pripreme.

¹⁵ KSC-BC-2020-05, transkript zasedanja, 5. oktobar 2020. (u daljem tekstu: transkript od 5. oktobra 2020), javno.

¹⁶ KSC-BC-2020-05, F00032, sudija za prethodni postupak, *Odluka o radnom jeziku*, 8. oktobar 2020, javno.

13. Prema pravilu 102(1)(a) Pravilnika i uz izuzetke predviđene pravilima 105, 106, 107 i 108 Pravilnika, tužilaštvo stavlja na raspolaganje odbrani i, u odgovarajućim slučajevima, zastupniku žrtava, što je pre moguće, a najkasnije u roku od 30 dana od prvog pristupanja optuženog sudu, propratni materijal uz potvrđenu optužnicu, kao i sve izjave dobijene od optuženog.

14. Prema pravilu 102(1)(b) Pravilnika, u roku koji odredi sudija za prethodni postupak, a najkasnije trideset dana pre početka izvođenja dokaza specijalizovanog tužioca, tužilaštvo stavlja na raspolaganje odbrani sledeći materijal: (i) izjave svih svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, na jeziku koji optuženi razume i govori; (ii) sve druge izjave svedoka, izveštaje veštaka, vanpretresne iskaze ili transkripte koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju; i (iii) dokazne predloge koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju.

15. Prema pravilu 102(2) i (4) Pravilnika, ukoliko najkasnije 30 dana pre početka izvođenja svojih dokaza tužilaštvo ne obelodani izjave dodatnih svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, ono te izjave dostavlja odbrani što je moguće pre, na jeziku koji optuženi razume i govori, uz navođenje razloga za zakasnelo obelodanjivanje. Takvo obelodanjivanje okončava se u fazi prethodnog postupka.

16. Prema pravilu 102(3) Pravilnika, tužilaštvo na zahtev i bez odlaganja obelodanjuje odbrani sve izjave, dokumente i fotografije i omogućava pregled svih drugih fizičkih predmeta u svom posedu ili pod svojim nadzorom koje odbrana smatra bitnim za svoju pripremu, ili koji su pribavljeni od optuženog, ili su mu pripadali.

17. Prema pravilu 103 Pravilnika, i uz ograničenja predviđena pravilima 107 i 108 Pravilnika, tužilaštvo obelodanjuje odbrani odmah, odnosno čim se nađu u njegovom posedu, pod njegovim nadzorom ili o njima stekne konkretna saznanja, sve podatke

za koje se opravdano može smatrati da ukazuju na nevinost odnosno ublažavaju krivicu optuženog, ili utiču na verodostojnost ili pouzdanost dokaza tužilaštva.

18. Prema članu 23(1) Zakona i pravilima 80(1) i 108(1)(b) Pravilnika, panel može *proprio motu* ili na zahtev da izda nalog za uvođenje odgovarajućih mera za zaštitu, bezbednost, fizičko i psihičko zdravlje, dostojanstvo i privatnost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka.

19. Prema pravilu 80(4)(a)(i)–(iii), (d) i (e) Pravilnika, takve mere mogu da uključuju brisanje imena i drugih podataka na osnovu kojih se može utvrditi identitet, kako bi se, ukoliko to bude potrebno, sprečilo da se optuženom i/ili javnosti obelodane identitet ili mesto boravka svedoka, žrtve koja učestvuje u postupku ili lica koje je u rodbinskoj ili drugoj vezi s njima.

20. Prema pravilu 107(2) Pravilnika, tužilaštvo podnosi zahtev panelu da ga u celosti ili delimično oslobodi obaveze da, prema pravilima 102 i 103 Pravilnika, obelodani izvorni materijal, ukoliko su mu informacije koje ima u svom posedu ili pod svojim nadzorom dostavljene u poverenju i isključivo radi pribavljanja novih dokaza, a od davaoca informacija nije dobio saglasnost za njihovo obelodanjivanje.

21. Prema pravilu 108(1)(a) i (c) Pravilnika, tužilaštvo može podneti zahtev panelu da u celosti ili delimično zaštiti informacije ako njihovo obelodanjivanje može da naškodi tekućim ili budućim istragama ili iz bilo kog drugog razloga stoji u suprotnosti s javnim interesom ili pravima trećih lica. Prema pravilu 108(6) Pravilnika, isto se primenjuje na odbranu *mutatis mutandis*.

22. Prema pravilu 109(b) i (c) Pravilnika, i tužilaštvo i odbrana, ukoliko odluče da obelodane neke dokaze, prilikom obelodanjivanja: (i) daju jasan i sažet opis dokumenata ili kategorija dokumenata koji su obelodanjeni suprotnoj strani, i (ii) klasifikuju informacije u skladu sa optužbama u potvrđenoj optužnici, pri čemu se konkretno pozivaju na osnovna krivična dela, kontekstualna obeležja krivičnih dela,

navode o ponašanju optuženog ili, u odgovarajućim slučajevima, dokaze koje će izvesti tužilaštvo.

23. Prema pravilu 95(4) Pravilnika, sudija za prethodni postupak nalaže tužilaštvu da u određenom roku podnese pretpretresni podnesak, spisak svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju i spisak dokaznih predloga koje namerava da predoči na suđenju.

24. Prema pravilu 95(5) Pravilnika, nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak i spisak svedoka i dokaznih predloga, sudija za prethodni postupak poziva odbranu da u određenom roku dostavi pretpretresni podnesak u kojem će navesti: (i) prirodu odbrane optuženog u opštim crtama; (ii) optužbe i pitanja koje optuženi osporava, uz pozivanje na konkretne stavove u pretpretresnom podnesku tužilaštva i razloge zbog kojih ih optuženi osporava; (iii) spisak potencijalnih svedoka koje odbrana namerava da pozove, uz preciziranje konkretnog pitanja na koje se odnosi svedočenje i zadržavanje prava na eventualne naknadne izmene ili njihovo podnošenje. Sudija za prethodni postupak takođe traži od odbrane da u određenom roku obavesti tužilaštvo i panel o svojoj nameri da iznese odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost.

25. Prema pravilu 104(5) Pravilnika, u roku koji odredi panel, a najkasnije 15 dana pre početka izvođenja svojih dokaza, odbrana: (i) omogućava tužilaštvu da pregleda i napravi kopije izjava, dokumenata, fotografija i drugih fizičkih predmeta koji se nalaze u njenom posedu ili pod njenim nadzorom, a koje namerava da koristi kao dokaze na suđenju; (ii) dostavlja tužilaštvu sve izjave svedoka koje namerava da pozove tokom suđenja, kao i ostale izjave koje namerava da predoči na suđenju, i (iii) dostavlja tužilaštvu sve dokazne predloge koje namerava da predoči na suđenju.

26. Prema pravilima 106, 1(1) i 111(1) Pravilnika, izvesne kategorije materijala načelno ne podležu obelodanjivanju, uz izuzetke predviđene Pravilnikom i ukoliko panel ne

naloži drugačije. Tu spadaju: (i) izveštaji, memorandumi ili drugi interni dokumenti koje su pripremili tužilaštvo (uključujući Specijalnu istražnu radnu grupu), odbrana i zastupnik žrtava (pravilo 106 Pravilnika), uključujući njihove pomoćnike i predstavnike; (ii) materijal koji je tužilaštvu dostavljen u poverenju i isključivo radi pribavljanja novih dokaza (pravilo 107(1) Pravilnika); i (iii) poverljiva komunikacija, definisana u pravilu 111(1) Pravilnika.

III. IZJAŠNENJA STRANA U POSTUPKU

27. U pogledu obelodanjivanja dokaza, tužilaštvo tvrdi da je jedan manji broj istražnih radnji i dalje u toku i da će, u zavisnosti od ishoda tih istraga, možda biti obelodanjeni dodatni dokazi.¹⁷ Međutim, tužilaštvo, ne očekuje da će to uticati na ekspeditivnost prethodnog postupka.¹⁸ Tužilaštvo tvrdi i da će do 1. decembra 2020. moći da ispuni obaveze obelodanjivanja iz pravila 102(1)(b) Pravilnika i da će do istog datuma odbrani moći da dostavi detaljno obaveštenje u skladu s pravilom 102(3) Pravilnika.¹⁹

28. Što se tiče izuzetaka u vezi s obelodanjivanjem, tužilaštvo navodi da bi sudija za prethodni postupak trebalo da usvoji režim redigovanja na osnovu kojeg strane u postupku mogu da rediguju podatke u materijalu koji su u obavezi da obelodane na osnovu člana 21(6) Zakona i pravila 102–104 Pravilnika, prema prethodno odobrenoj podeli po kategorijama.²⁰

29. Kad je reč o obelodanjivanju dokaza, odbrana navodi da u ovoj fazi nije u poziciji da kaže da li će kasnije možda izneti odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu

¹⁷ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 3; transkript od 5. oktobra 2020, str. 4, red 13-17.

¹⁸ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 3; transkript od 5. oktobra 2020, str. 4, red 18-22.

¹⁹ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 12, 16; transkript od 5. oktobra 2020, javno, str. 14, red 23-25; str. 19, red 22-25.

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva o redigovanju, stav 1, 4.

kojim se isključuje krivična odgovornost, ali da zadržava pravo da to učini kasnije tokom postupka.²¹ Pored toga, odbrana navodi da nije u poziciji da išta kaže po pitanju vremenskih rokova svojih istraga. Odbrana napominje da će istrage voditi i da će o tome dostaviti obaveštenje čim bude napravila realnu procenu.²²

30. Što se tiče izuzetaka u vezi s obelodanjivanjem, odbrana navodi da se ne protivi režimu redigovanja koji je predložilo tužilaštvo, jer će se on *mutatis mutandis* primenjivati i na odbranu.²³

IV. DISKUSIJA

A. NAČELA OBELODANJIVANJA DOKAZA

1. Uvod

31. Pravni okviri Specijalizovanih veća predviđaju nekoliko proceduralnih koraka koje sudija za prethodni postupak, strane u postupku i, u odgovarajućim slučajevima, zastupnik žrtava preduzimaju u periodu od prvog pristupanja optuženog sudu do predaje spisa predmeta pretresnom panelu, u skladu s pravilom 98 Pravilnika. Jedan od ključnih koraka je uspostavljanje sistema razmene dokaza između strana u postupku i obaveštavanje sudije za prethodni postupak o dokazima. Usvajanje sistema koji obezbeđuje efikasnost postupka obelodanjivanja je jedan od ključnih faktora koji sudiji za prethodni postupak omogućava da uspostavi ravnotežu između zaštite izvesnih interesa, kao što su zaštita svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih ugroženih lica, i obaveze poštovanja prava optuženog iz člana 21 Zakona.²⁴

²¹ Izjašnjenje odbrane o obelodanjivanju i redigovanju, stav 3.

²² Izjašnjenje odbrane o obelodanjivanju i redigovanju, stav 4; transkript od 5. oktobra 2020, str. 6, red 5-9.

²³ Izjašnjenje odbrane o obelodanjivanju i redigovanju, stav 5.

²⁴ Nalog za izjašnjavanje o redigovanju, stav 9. Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-117-Red3, pretpretresno veće II, [Redacted First Decision on the Prosecutor's Request for Redactions and Related Requests](#), 3. jul 2014, stav 17 i citirani izvori.

2. Uloga strana u postupku i Sekretarijata

32. Obelodanjivanje dokaza, i s tim u vezi obaveze strana u postupku propisane Pravilnikom, jeste postupak koji se odvija između tužilaštva i odbrane. Organizuje ga i omogućava Sekretarijat, koji ima ulogu kanala za komunikaciju između strana u postupku i panela i odvija se putem softvera predviđenog za ovu svrhu, kao što predviđaju pravila 98(1)(b) i 109(a) Pravilnika.²⁵ Strane u postupku se prilikom elektronskog obelodanjivanja dokaza pridržavaju Instrukcije Sekretarijata o učitavanju dokumentacije u elektronski sistem *Legal Workflow*.²⁶

33. Prema članu 34(1) Zakona i pravilu 24(1) i (2) Pravilnika, sekretar vodi potpunu i preciznu evidenciju o sudskim postupcima i čuva sav dokazni i drugi materijal predodan tokom sudskog postupka u skladu s načelima izloženim u ovoj i svim drugim odlukama po ovom pitanju. Strane i učesnici u postupku, u zavisnosti od slučaja, moraju imati pristup toj evidenciji, uz neophodna ograničenja vezana za zaštitu i stepen tajnosti, u skladu sa članovima 23 i 58 Zakona, i pravilima 80, 82, 105, 106, 107 i 108 Pravilnika, ili nalogom sudije za prethodni postupak. S tim u vezi, prilikom obelodanjivanja dokaza, strane u postupku moraju da odrede odgovarajući stepen tajnosti za svaki element dokaznog materijala, a dokaze zavode kao javne osim kada postoji razlog za drugi stepen tajnosti, u skladu s pravilom 83(1).²⁷

²⁵ Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Al Hassan*, ICC-01/12-01/18-31-t-ENG, pretpretresno veće I, [Decision on the Evidence Disclosure Protocol and Other Related Matters](#) (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Al Hassan*), 16. maj 2018, stav 36; *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-203, pretpretresno veće II, [Decision Setting the Regime for Evidence Disclosure and Other Related Matters](#) (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Ongwen*), 27. februar 2015, stav 10.

²⁶ KSC-BD-18, sekretar, Instrukcija o učitavanju dokumentacije u elektronski sistem *Legal Workflow*, 28. avgust 2019.

²⁷ Vidi, slično tome, MKS, *Prosecutor v. Yekatom*, ICC-01/14-01/18-64-Red, pretpretresno veće II, [Public Redacted Version of "Decision on Disclosure and Related Matters"](#), (u daljem tekstu: odluka o obelodanjivanju u predmetu *Yekatom*) 23. januar 2019, stav 17.

3. Obaveštavanje sudije za prethodni postupak o dokazima

34. Sudija za prethodni postupak podseća na svoju obavezu da, shodno članu 39(1) i (13) Zakona i pravilu 95(2) Pravilnika, preduzme sve neophodne mere za efikasnu pripremu predmeta za suđenje, uključujući sastavljanje izveštaja o obelodanjivanju za pretresni panel, kao što predviđa pravilo 95(2)(b) Pravilnika. Da bi sudija za prethodni postupak mogao da ispuni tu svoju obavezu, strane u postupku mu dostavljaju sve dokaze koje su razmenile, bez obzira na to da li će se na njih pozvati tokom suđenja. To sudiji za prethodni postupak omogućava da obezbedi da se obelodanjivanje dokaza vrši u odgovarajućim uslovima.²⁸

35. Shodno tome, sudija za prethodni postupak mora da ima pristup sledećim obelodanjenim dokazima: (a) svim dokazima na koje se tužilaštvo pozvalo u prilog potvrđenoj optužnici, uključujući eventualne izjave dobijene od optuženog (pravilo 102(1)(a) Pravilnika); (b) svim izjavama svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče na suđenju (pravilo 102(1)(b)(i) Pravilnika); (c) svim drugim izjavama svedoka, izveštajima veštaka, vanpretresnim iskazima ili transkriptima koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju (pravilo 102(1)(b)(ii) Pravilnika); (d) dokaznim predlozima koje tužilaštvo namerava da predoči na suđenju (pravilo 102(1)(b)(iii) Pravilnika); (e) svim dokazima koje odbrana smatra bitnim za svoju pripremu, odnosno koji su pribavljeni od optuženog ili su mu pripadali (pravilo 102(3) Pravilnika); (f) svim oslobađajućim dokazima u posedu tužilaštva, pod njegovim nadzorom ili o kojima ima konkretna saznanja (pravilo 103 Pravilnika); (g) svim dokazima koje odbrana izvede kako bi iznela odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost, uključujući imena i aktuelne podatke

²⁸ Vidi, slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Yekatom*](#), stav 12; [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Al Hassan*](#), stav 14.

za kontakt sa svim svedocima, kao i sve druge dokaze na koje optuženi namerava da se pozove kako bi dokazao alibi ili druge osnove (pravilo 104(1)(a) i (b) Pravilnika); (h) svim dokazima u posedu ili pod nadzorom odbrane koje odbrana namerava da koristi kao dokaze na suđenju i koje dostavi tužilaštvu radi pregleda, (pravilo 104(5)(a) Pravilnika); (i) svim izjavama svedoka koje odbrana namerava da pozove da svedoče na suđenju, odnosno izjavama koje namerava da predoči na suđenju (pravilo 104(5)(b) Pravilnika); i (j) svim dokaznim predlozima koje odbrana namerava da predoči na suđenju (pravilo 104(5)(c) Pravilnika).

4. Rokovi za obelodanjivanje

36. U skladu s pravnim okvirima Specijalizovanih veća, obelodanjivanje nekih kategorija materijala podleže konkretnim rokovima predviđenim Pravilnikom, dok o rokovima za obelodanjivanje drugih kategorija materijala odlučuje sudija za prethodni postupak, uzimajući u obzir specifičnosti predmeta, obim i karakteristike dokaznog spisa i argumente strana u postupku.

37. U ovoj odluci je utvrđen raspored obelodanjivanja različitih kategorija dokaza, ali ti rokovi označavaju samo krajnji datum. Strane u postupku bi trebalo da nastoje da, kad god je moguće, materijal obelodane pre isteka propisanog roka, kako bi strana koja prima materijal imala dovoljno vremena da se valjano pripremi.²⁹

5. Potpunost i relevantnost obelodanjenih dokaza

38. Obe strane se staraju za to da obelodanjeni dokazi budu potpuni. Elementi dokaznog materijala koji su omaškom obelodanjeni u nepotpunom obliku mogu se

²⁹ Slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Yekatom*](#), stav 13; [odluka o obelodanjivanju u predmetu *Al Hassan*](#), stav 20-21.

ponovo obelodaniti u celosti, u roku propisanom Pravilnikom, odnosno u roku koji odredi sudija za prethodni postupak.

39. Tužilaštvo i odbrana ne obelodanjuju što veću količinu dokaza, već samo zaista relevantne dokaze, kojima se potkrepljuju konkretni činjenični navodi i koji zadovoljavaju relevantne pravne pretpostavke, kako bi strana koja ih prima mogla što efikasnije da se priprema.³⁰

B. ROKOVI ZA OBELODANJIVANJE DOKAZA

1. Pravilo 102(1)(a): Propratni materijal uz optužnicu

40. Pravilom 102(1)(a) Pravilnika uređeno je obelodanjivanje materijala na koji se tužilaštvo poziva u prilog potvrđenoj optužnici, uključujući eventualne izjave dobijene od optuženog. Taj materijal mora se obelodaniti što pre, a najkasnije 30 dana od prvog pristupanja optuženog sudu. Taj materijal je važno rano obelodaniti, između ostalog, kako bi se optuženom omogućilo da odluči da li da prizna krivicu ili da se izjasni da nije kriv, u skladu s pravilom 92(2)(c) Pravilnika, za šta je rok takođe 30 dana od prvog pristupanja sudu, osim ako je to učinio prilikom prvog pristupanja sudu.

41. U ovom predmetu, g. Mustafa je odlučio da se ne izjasni o krivici prilikom prvog pristupanja sudu.³¹ Shodno tome, on će biti pozvan da to učini najkasnije na ročištu shodno pravilu 92(2)(c), koje će se održati najkasnije u sredu, 28. oktobra 2020. Tužilaštvo tvrdi da je 29. septembra 2020. obelodanilo odbrani dva kompleta materijala iz pravila 102(1)(a), koji je uključivao materijal koji nije vezan za svedoke i izjave dobijene od optuženog i koji čini više od polovine svih dokaza iz te kategorije.³²

³⁰ Transkript od 5. oktobra 2020, str. 4, red 1-2. Slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stav 18; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 25; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stav 20.

³¹ KSC-BC-2020-05, transkript od 28. septembra 2020, str. 11, red 24-25.

³² Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 6; transkript od 5. oktobra 2020, str. 8, red 13-16.

Preostali materijal tiče se pet svedoka na koje se tužilaštvo pozvalo radi potvrđivanja optužnice i sastoji se od 52 dokaza koji obuhvataju ukupno 964 stranice (na engleskom i albanskom).³³ Ovi dokazi biće predmet prvog zahteva tužilaštva za zaštitne mere,³⁴ koji će biti podnet u roku od dve nedelje od prvog pristupanja optuženog sudu, kako je propisano u odluci potvrđivanju optužnice.³⁵ Važno je napomenuti da je tužilaštvo izjavilo da je prevođenje na albanski materijala iz pravila 102(1)(a), uključujući materijal vezan za svedoke, praktično završeno.³⁶

42. Tužilaštvo stoga očekuje da će preostali materijal koji potpada pod pravilo 102(1)(a) biti u poziciji da obelodani najranije u roku od dve nedelje od statusne konferencije, a u svakom slučaju u roku od 30 dana, propisanog istim tim pravilom.³⁷

43. Imajući u vidu kada će tužilaštvo podneti zahtev za zaštitne mere, vreme koje je sudiji za prethodni postupak potrebno da po njemu odluči i vreme koje je tužilaštvu potrebno da rediguje materijal, ukoliko mu to bude odobreno, primereno je da se kao rok za okončanje obelodanjivanja materijala iz pravila 102(1)(a) odredi petak, 23. oktobar 2020. Time se optuženom i njegovom braniocu daje dovoljno vremena da se upoznaju s obelodanim materijalom pre održavanja zasedanja prema pravilu 92(2)(c).

2. Pravilo 102(1)(b): Dodatni materijal koji tužilaštvo namerava da koristi na suđenju

44. Pravilom 102(1)(b) Pravilnika uređeno je obelodanjivanje dodatnog materijala koji tužilaštvo namerava da koristi na suđenju, a koji nije navelo kao propratni materijal

³³ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 8, 11; transkript od 5. oktobra 2020, str. 8, red 7-12.

³⁴ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 8; transkript od 5. oktobra 2020, str. 8, red 17-24.

³⁵ Odluka o potvrđivanju, stav 163(c).

³⁶ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 10; transkript od 5. oktobra 2020, str. 9, red 11-14.

³⁷ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 9; transkript od 5. oktobra 2020, str. 9, red 7-10.

uz optužnicu podnetu na potvrđivanje. Taj materijal mora se obelodaniti u roku koji odredi sudija za prethodni postupak, a u svakom slučaju najkasnije 30 dana pre početka izvođenja dokaza tužilaštva, u skladu s pravilom 124 Pravilnika.

45. Rok za obelodanjivanje tog materijala može da zavisi od niza faktora, na primer: (i) količine i vrste materijala koji se obelodanjuje; (ii) kada je tužilaštvo pribavilo materijal; (iii) da li je pre obelodanjivanja materijala potrebno okončati istražne radnje (kao što je pribavljanje neophodne saglasnosti davaoca informacija); (iv) da li je potrebno prevesti taj materijal (ili neki njegov deo), naročito izjave svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče; (v) da li je potrebno odrediti zaštitne mere, uključujući redigovanje podataka.

46. Ukoliko tužilaštvo bude želelo da obelodani dodatne izjave svedoka koje namerava da pozove da svedoče, ali to ne učini u roku koji sudija za prethodni postupak odredi u skladu s pravilom 102(1)(b) Pravilnika, ono to zakasnelo obelodanjivanje mora da izvrši uz pridržavanje uslova propisanih pravilom 102(1), (2) i (4) Pravilnika, što podrazumeva i pitanje prevoda. Odbrana može da se obrati sudiji za prethodni postupak ako postoji osnov za osporavanje zakasnelog obelodanjivanja.

47. Tužilaštvo navodi da će materijal prema pravilu 102(1)(b) verovatno uključivati izjave odnosno iskaze najmanje još jedanaest svedoka, kao i otprilike 50 dokaznih predloga koji će biti predloženi na suđenju.³⁸ Kad je reč o materijalu vezanom za svedoke, još uvek je u toku transkribovanje i prevođenje izjava odnosno iskaza osam od tih jedanaest svedoka.³⁹ Tužilaštvo je takođe navelo da će u vezi sa osam svedoka podneti drugi zahtev za zaštitne mere.⁴⁰ Međutim, procene tužilaštva po pitanju količine materijala iz pravila 102(1)(b) zavise od ishoda izvesnih ograničenih istražnih

³⁸ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 13-14; transkript od 5. oktobra 2020, str. 15, red 2-9.

³⁹ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 13; transkript od 5. oktobra 2020, str. 15, red 4-5.

⁴⁰ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 15; transkript od 5. oktobra 2020, str. 15, red 23-24.

radnji koje još nisu okončane, kao i ocene relevantnosti nedavno zaplenjenog materijala.⁴¹

48. Tužilaštvo stoga očekuje da će biti u poziciji da obelodani materijal iz pravila 102(1)(b) najranije u utorak, 1. decembra 2020, a u svakom slučaju 30 dana pre početka izvođenja svojih dokaza.⁴²

49. S obzirom na to iz čega se sastoji ovaj materijal i imajući u vidu da će za (najmanje) osam svedoka biti podnet drugi zahtev za zaštitne mere, sudija za prethodni postupak smatra da je primereno da se za materijal prema pravilu 102(1)(b) odrede rokovi koji omogućavaju obelodanjivanje u etapama. Stoga će tužilaštvo sav materijal koji ne iziskuje redigovanje obelodaniti kako pristiže, a najkasnije u ponedeljak, 16. novembra 2020. Zahtev za zaštitne mere za osam svedoka i povezani materijal tužilaštvo će podneti najkasnije u ponedeljak, 9. novembra 2020, kako bi imalo dovoljno vremena ga rediguje, ukoliko mu to bude odobreno, i obelodani ga odbrani do utorka, 1. decembra 2020.

3. Pravilo 102(3): Dokazi bitni za pripremu odbrane koji su pribavljeni od optuženog ili su mu pripadali

50. Materijal iz pravila 102(3) obuhvata dokaze koji se smatraju bitnim za pripremu odbrane a koji su u posedu ili pod nadzorom tužilaštva, ili su pribavljeni od optuženog ili su mu pripadali, uključujući izjave, dokumente, fotografije i druge fizičke predmete. Izraz *bitan za pripremu odbrane* ima široko značenje i podrazumeva sve dokumente i predmete koji su relevantni za pripremu izvođenja dokaza odbrane,

⁴¹ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 13-14; transkript od 5. oktobra 2020, str. 15, red 9-12.

⁴² Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 12; transkript od 5. oktobra 2020, str. 14, red 23-25; str. 16, red 3-4.

u smislu zaštite prava optuženog predviđenih Zakonom i Pravilnikom.⁴³ U ovom kontekstu, ono što se smatra *relevantnim* nije nužno ograničeno vremenskim okvirima potvrđene optužnice niti obuhvata samo materijal koji je relevantan za pobijanje teze tužilaštva.⁴⁴ *Priprema* odbrane je takođe širok pojam, koji ne treba ograničavati samo na ono što je u direktnoj vezi s oslobađajućim ili optužujućim dokazima,⁴⁵ ili tezom tužilaštva.⁴⁶

51. Kao što izričito propisuje pravilo 102(3) Pravilnika, odbrana je ta koja naznačuje da li joj je neki materijal bitan. Stoga tužilaštvo treba bez odlaganja da sastavi i dostavi detaljno obaveštenje o svem materijalu i dokazima u svom posedu, kao što je predviđeno pravilom 102(3) Pravilnika. Tužilaštvo takođe može da se obrati sudiji za prethodni postupak ukoliko postoji osnov za osporavanje bitnosti podataka koje je odbrana naznačila na osnovu detaljnog obaveštenja tužilaštva.

52. Tužilaštvo navodi da će detaljno obaveštenje o materijalu iz pravila 102(3) biti u mogućnosti da dostavi do utorka, 1. decembra 2020, u isto vreme kada okonča obelodanjivanje materijala iz pravila 102(1)(b).⁴⁷ To detaljno obaveštenje će sadržati i eventualne informacije koje su potencijalno bitne za odbranu koje preostanu nakon što se obelodane dokazni materijal koji će biti izveden na suđenju i oslobađajući

⁴³ Transkript od 5. oktobra 2020, str. 19, red 13-14. Slično tome, STL, *Prosecutor v. Ayyash et al.*, STL-11-01/PT/AC/AR126.4, F0004, žalbeno veće, [Public Redacted Version of 19 September Decision on Appeal by Counsel for Mr Oneissi Against Pre-Trial Judge's "Decision on Issues Related to the Inspection Room and Call Data Records"](#), (u daljem tekstu: odluka od 2. oktobra 2013) 2. oktobar 2013, stav 21 i citirani izvori; MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-1433 (OA 11), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr. Lubanga Dyilo against the Oral Decision of Trial Chamber I of 18 January 2008](#), (u daljem tekstu: odluka od 11. jula 2008) 11. jul 2008, stavovi 77-78; *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-1330 (OA 3), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr Bosco Ntaganda against the "Decision on Defence requests seeking disclosure orders and a declaration of Prosecution obligation to record contacts with witnesses"](#), 20. maj 2016, stav 23 i citirani izvori.

⁴⁴ Slično tome, [odluka od 2. oktobra 2013](#), stav 22 i citirani izvori.

⁴⁵ Slično tome, [odluka od 11. jula 2008](#), stav 77.

⁴⁶ Slično tome, [odluka od 2. oktobra 2013](#), stav 22 i citirani izvori.

⁴⁷ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 16; transkript od 5. oktobra 2020, str. 19, red 25, do str. 20, red 1.

dokazi.⁴⁸ Tužilaštvo očekuje da će biti znatno manje od 1.000 dokaznih elemenata iz pravila 102(3) Pravidnika,⁴⁹ i da će biti potrebno redigovati neke delove tog materijala, shodno pravilu 108(1) Pravidnika.⁵⁰

53. U svetlu argumenata tužilaštva, sudija za prethodni postupak smatra da je utorak, 1. decembar 2020, primeren rok za dostavljanje detaljnog obaveštenja tužilaštva o dokazima koji potpadaju pod pravilo 102(3) Pravidnika. Odbrana nakon toga tužilaštvu treba da naznači kojem materijalu iz detaljnog obaveštenja traži pristup radi pregleda odnosno za koji traži obelodanjivanje. Odbrana tu naznaku treba da dostavi do petka, 8. januara 2021, ili ranije. Tužilaštvo, na osnovu naznake, u roku od nedelju dana od njenog prijema, a najkasnije u petak 15. januara 2021, treba da obelodani ili omogući pristup odabranom materijalu koji nije potrebno redigovati. Ukoliko odbrana zatraži pristup i obelodanjivanje materijala iz pravila 102(3) koji je potrebno redigovati, tužilaštvo treba što pre sudiji za prethodni postupak da podnese zahtev za zaštitne mere, i to u roku od dve nedelje od prijema naznake odbrane, a najkasnije u petak, 22. januara 2021. Ukoliko tužilaštvo bude želelo da ospori bitnost dokaza koji je naznačila odbrana, treba da se obrati panelu u roku od pet dana od datuma naznake odbrane.

4. Pravilo 103: Oslobađajući dokazi

54. Materijal iz pravila 103 (oslobađajući dokazi) podrazumeva sve podatke u posedu ili pod nadzorom tužilaštva, ili o kojima tužilaštvo stekne konkretna saznanja, za koje se opravdano može smatrati da ukazuju na nevinost odnosno ublažavaju krivicu optuženog, ili utiču na verodostojnost ili pouzdanost dokaza tužilaštva. Uslov da

⁴⁸ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 16; transkript od 5. oktobra 2020, javno, str. 20, red 2-5.

⁴⁹ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 16, fusnota 15; transkript od 5. oktobra 2020, str. 15, red 9-12.

⁵⁰ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 17; transkript od 5. oktobra 2020, str. 20, red 5-7.

tužilaštvo obelodanjuje oslobađajuće dokaze *odmah*, čim se nađu u njegovom posedu, pod njegovim nadzorom ili o njima stekne konkretna saznanja, podrazumeva obavezu tužilaštva da takav materijal kontinuirano obelodanjuje odbrani, osim ako postoje opravdani razlozi usled kojih ga nije moguće odmah obelodaniti.⁵¹ Prvobitnu odluku o tome da li su neki podaci oslobađajući donosi tužilaštvo i to mora da učini *bona fide*.⁵²

55. Tužilaštvo navodi da je 29. septembra 2020. odbrani obelodanilo prvi komplet potencijalno oslobađajućeg materijala,⁵³ koji se sastojao od 61 dokaznih elemenata, uključujući tri izjave svedoka, 11 transkripata i 47 drugih dokumenata, na ukupno 613 stranica.⁵⁴ U cilju zaštite podataka za kontakt i imena istražitelja, izvršeno je manje redigovanje, kako bi materijal mogao odmah da se obelodani. To redigovanje biće prilagođeno u skladu prvom odlukom o redigovanju, koju treba da donese sudija za prethodni postupak.⁵⁵ Tužilaštvo trenutno pregleda drugi komplet potencijalno oslobađajućih dokaza, koji će verovatno iziskivati redigovanje, shodno pravilu 108(1) Pravilnika.⁵⁶

56. U svetlu argumenata tužilaštva, sudija za prethodni postupak smatra da je primereno da naloži tužilaštvu da preostali materijal iz pravila 103 obelodanjuje što je pre moguće, kako on bude pristizao, naročito ako ne iziskuje redigovanje. Ukoliko bude potrebno redigovati neki novi potencijalno oslobađajući materijal, tužilaštvo

⁵¹ Slično tome, ICTR, *Prosecutor v. Nahimana et al.*, ICTR-99-52-A, žalbeno veće, [Decision on Motions Relating to the Appellant Hassan Ngeze's and the Prosecution's Request for Leave to Present Additional Evidence of Witness ABC1 and EB](#) (u daljem tekstu: odluka od 27. novembra 2006), 27. novembar 2006, stav 11 i citirani izvori. Vidi takođe, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stav 16; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stav 18.

⁵² Slično tome, [odluka od 27. novembra 2006](#), stav 11 i citirani izvori.

⁵³ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 18; transkript od 5. oktobra 2020, str. 20, red 16-18.

⁵⁴ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 19.

⁵⁵ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 18 i fusnota 16; transkript od 5. oktobra 2020, str. 20, red 18-21.

⁵⁶ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 20; transkript od 5. oktobra 2020, od str. 20, red 25, do str. 21, red 3.

najpre treba što pre da se obrati panelu, koji će o tome doneti odluku, kako bi se omogućilo da se taj materijal odmah obelodani odbrani.

57. U pogledu kompleta materijala koji je već obelodanjen odbrani 29. septembra 2020, tužilaštvo će redigovane delove prilagoditi shodno načelima i kategorijama iz ove odluke o zaštitnim merama i, po potrebi, ponovo obelodaniti taj materijal ili neke njegove delove.

5. Pravilo 107: zaštićeni materijal

58. Pravilo 107 Pravilnika, zajedno sa članom 58 Zakona, reguliše obelodanjivanje materijala koji je tužilaštvu dostavljen u poverenju i isključivo radi pribavljanja novih dokaza. Taj materijal u principu ne podleže obelodanjivanju, osim ako davalac informacija ne da saglasnost za to.

59. Ukoliko zaštićeni materijal podleže obelodanjivanju na osnovu pravila 102 odnosno 103 Pravilnika, tužilaštvo podnosi panelu poverljivi i *ex parte* zahtev da u vezi s tim materijalom bude u celosti ili delimično oslobođeno obaveze obelodanjivanja. Tužilaštvo može da zatraži i kompenzatorne mere shodno pravilu 108(2) Pravilnika.

60. Tužilaštvo navodi da je pribavilo sva neophodna odobrenja u vezi sa zaštićenim materijalom u svom posedu ili pod svojim nadzorom koji namerava da obelodani prema pravilu 102(3) ili pravilu 103 Pravilnika.⁵⁷

61. S obzirom na tvrdnje tužilaštva, sudija za prethodni postupak smatra da nije potrebno da ovom prilikom donosi dalje odluke i podseća tužilaštvo da mu odmah skrene pažnju na sva pitanja koja se budu javila u vezi s novim materijalom koji podleže pravilu 107 Pravilnika.

⁵⁷ Izjašnjenje tužilaštva o obelodanjivanju, stav 22; transkript od 5. oktobra 2020, str. 23, red 1-5.

C. OBELODANJIVANJE DOKAZA KOJE VRŠI ODBRANA

62. Načela i procedure izneti u ovoj odluci podjednako se primenjuju na odbranu, u skladu s njenim obavezama obelodanjivanja. Sudija za prethodni postupak podseća da odbrana, prema pravilu 104 Pravilnika, podleže obavezi obelodanjivanja samo ako odluči da izvodi dokaze i, u svakom slučaju, tek nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak, spisak svedoka koje će pozvati da svedoče na suđenju i spisak dokaznih predloga, u skladu s pravilom 95(4) Pravilnika.

63. Shodno tome, u roku koji odredi sudija za prethodni postupak i nakon što tužilaštvo podnese pretpretresni podnesak i spisak svedoka i dokaznih predloga, odbrana će biti pozvana da podnese pretpretresni podnesak i u njemu navede informacije koje se traže u pravilu 95(5) Pravilnika, ne dovodeći u pitanje njeno pravo da i pre toga najavi odbranu alibijem ili po nekom drugom osnovu kojim se isključuje krivična odgovornost.

64. S obzirom na to da zasedanje na osnovu pravila 92(2)(c) još nije održano i da odbrana tek treba da primi dokaze na osnovu kojih će moći da odluči kako će dalje postupati, sudija za prethodni postupak ovom prilikom neće donositi dalje odluke. Odluka o rokovima za dostavljanje pretpretresnog podneska i spiska svedoka i dokaznih predloga tužilaštva, a na osnovu njih i rokova za podnošenje pretpretresnog podneska odbrane i obelodanjivanje njenih dokaza, biće doneta u kasnijoj fazi.

D. PREVOD DOKUMENATA I DOKAZA

65. Sudija za prethodni postupak podseća da strana koja vrši obelodanjivanje mora da se postara da dokazi, uključujući izjave svedoka, budu obelodanjeni na engleskom,

radnom jeziku ovog postupka, koji je utvrđen u skladu sa članom 20 Zakona i pravilom 8(3) Pravilnika.⁵⁸

66. S druge strane, član 21(4)(a) Zakona predviđa da optuženi o prirodi i uzroku optužbi kojima se tereti mora da bude obavešten na jeziku koji razume, što je u ovom slučaju albanski.⁵⁹ Međutim, to pravo ne znači da on ima neograničeno i apsolutno pravo da na svom jeziku primi sve dokaze, dokumente i podneske. Prevod kompletnog spisa predmeta, uključujući dokaze, išlo bi na štetu njegovog prava iz člana 21(4)(d) Zakona da mu se sudi u razumnom roku.⁶⁰ Stoga se mora uspostaviti ravnoteža između tih suprotstavljenih prava, kako bi postupak bio istovremeno pravičan i ekspeditivan.

67. Usled gore navedenog, Pravilnikom je utvrđeno da se sve izjave svedoka koje tužilaštvo namerava da pozove da svedoče na suđenju moraju dostaviti optuženom na jeziku koji on razume i govori, što je izričito propisano pravilom 102(1) Pravilnika. Svi drugi dokazi dostavljaju se na engleskom, u skladu odlukom o radnom jeziku, osim ako sudija za prethodni postupak ne naloži drugačije.

68. Besplatnim uslugama usmenog prevodioca i stručnim savetima branioca, koje predviđa član 21(4)(c) i (g) Zakona, optuženom se omogućuje da razume dokaze i

⁵⁸ KSC-BC-2020-05, F0032, sudija za prethodni postupak, *Odluka o radnom jeziku*, 8. oktobar 2020, javno.

⁵⁹ U ovom kontekstu valja primetiti da je optuženi primio potvrđenu optužnicu, nalog za hapšenje i osnovne pravne dokumente Specijalizovanih veća na albanskom jeziku (KSC-BC-2020-05, F00018, sekretar, *Izveštaj o hapšenju i dovođenju optuženog u pritvorski objekat*, 27. septembar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 8; KSC-BC-2020-05, F00031, sekretar, *Izveštaj o postupanju u skladu s usmenim nalogom sudije za prethodni postupak*, 7. oktobar 2020, javno, stav 2). Poverljiva redigovana verzija odluke o potvrđivanju takođe je dostavljena optuženom na albanskom 5. oktobra 2020. (KSC-BC-2020-05, F00008/CONF/RED, sudija za prethodni postupak, *Poverljiva redigovana verzija odluke o potvrđivanju optužnice protiv Saljiha Mustafe*, 5. oktobar 2020, poverljivo).

⁶⁰ Slično tome, [Odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stavovi 31-32; *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-307, pretpretresno veće III, [Decision on the Defence's Request Related to Language Issues in the Proceedings](#), 4. decembar 2008, stav 15.

relevantne podneske koji nisu na albanskom.⁶¹ U interesu pravičnosti, i da bi optuženi mogao bolje da razume dokaze, odbrana takođe može da zatraži od tužilaštva da, osim izjava svedoka koje namerava da pozove da svedoče na suđenju, dostavi prevod na albanski i izvesnih drugih dokaza, ili delova dokaza.⁶² Pri podnošenju takvih zahteva odbrana mora da navede zbog čega je od suštinskog značaja da te dokaze dobije na albanskom i zašto pomoć prevodioca i saveti branioca nisu dovoljni da bi optuženi razumeo njihovu sadržinu. U slučaju neslaganja odbrane i tužilaštva po ovom pitanju, odbrana se mora što pre obratiti sudiji za prethodni postupak.

E. POSTUPAK OBELODANJIVANJA DOKAZA

69. Svrha dodatnog materijala predviđenog pravilom 109(b) i (c) Pravilnika jeste da se strani koja prima materijal koji se obelodanjuje omogući da se na najbolji način upozna s njim i snalazi u njemu, u cilju usredsređenije pripreme i, uopštenije gledano, veće ekspeditivnosti i pravičnosti postupka.⁶³

70. Sudija za prethodni postupak podseća da je tužilaštvo prilikom podnošenja optužnice na potvrđivanje dostavilo i detaljni prikaz propratnog materijala, kao što je propisano pravilom 86(3)(b) Pravilnika (u daljem tekstu: detaljni prikaz).⁶⁴ Kao što predviđa ova odredba, detaljni prikaz pokazuje relevantnost svake stavke u dokaznom materijalu u odnosu na svaki navod iz optužnice, uz poseban osvrt na

⁶¹ Vidi, slično tome, MKS, *Prosecutor v. Yekatom*, ICC-01/14-01/18-56-Red, pretretresno veće II, [Public Redacted Version of "Decision on Language Proficiency of Alfred Yekatom for the Purposes of the Proceedings"](#), 11. januar 2019, stav 18; [Odluka o obelodanjivanju u predmetu Ongwen](#), stav 33.

⁶² *Yekatom and Ngaïssona*, ICC-01/04-01/18-163, pretretresno veće II, [Second Decision on Disclosure and Related Matters](#), 4. april 2019, stav 38; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 23.

⁶³ Vidi, slično tome, MKS, *Prosecutor v. Ntaganda*, ICC-01/04-02/06-47, pretretresno veće II, [Decision Setting the regime for Evidence Disclosure and Other Related Matters](#), 12. april 2013, stavovi 31-32; *Prosecutor v. Bemba*, ICC-01/05-01/08-55, pretretresno veće III, [Decision on the Evidence Disclosure System and Setting a Timetable for Disclosure between the Parties](#), 31. jul 2008, stavovi 72-72.

⁶⁴ KSC-BC-2020-05, F00063/A02, specijalizovani tužilac, *Prilog 2 uz Zahtev za potvrđivanje optužnice i prateće zahteve*, 14. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*.

postupanje osumnjičenog u odnosu na krivično delo (krivična dela) za koje (koja) se tereti. Tužilaštvo navodi da će redigovati detaljni prikaz i promeniti mu oznaku tajnosti kad okonča obelodanjivanje materijala iz pravila 102(1)(a).⁶⁵

71. Sudija za prethodni postupak smatra da detaljni prikaz svojom formom ispunjava opšte uslove iz pravila 109(c) Pravilnika, pošto je uslov vezan za sadržaj i povezanost koji propisuje Pravilnik isti za oba dokumenta. On se stoga, uz eventualno prilagođavanje formata, može koristiti u svrhu informisanja odbrane u smislu pravila 109(c) Pravilnika prilikom obelodanjivanja novih optužujućih dokaza koji potpadaju pod pravilo 102(1)(b) Pravilnika (a ne čine deo propratnog materijala uz potvrđenu optužnicu). Odbrana će dostaviti dokument koji će biti podjednako precizan kao detaljni prikaz, i u njemu klasifikovati informacije shodno pravilu 109(c) Pravilnika. Strane u postupku se obaveštavaju da će na kraju faze prethodnog postupka od njih biti zatražena objedinjena verzija njihovih tabela obelodanjenog materijala.

72. Imajući u vidu da će tužilaštvo odbrani dostaviti detaljni prikaz, ono neće morati da sastavlja novi detaljni prikaz kada završi obelodanjivanje preostalog materijala iz pravila 102(1)(a). Shodno tome, tužilaštvo do petka, 23. oktobra 2020. treba da podnese samo poverljivu (redigovanu) i, ako je moguće, javnu (redigovanu) verziju detaljnog prikaza.

F. OGRANIČENJA U VEZI S OBELODANJIVANJEM

1. Opšta načela

73. Sudija za prethodni postupak napominje da je potpuno obelodanjivanje svog materijala i relevantnih dokaza pravilo, dok je neobelodanjivanje informacija

⁶⁵ KSC-BC-2020-05, F00026, specijalizovani tužilac, *Izjašnjavaње o promeni stepena tajnosti podnesaka*, 2. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 8.

izuzetak.⁶⁶ Član 21(6) Zakona i pravila 80(1) i 108(1) Pravilnika, posmatrani zajedno, ukazuju na to da eventualna ograničenja potpunog obelodanjivanja moraju biti apsolutno neophodna kako bi se zaštitili: (i) bezbednost, fizičko i duševno zdravlje, dostojanstvo i privatnost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka pred Specijalizovanim većima, pod uslovom da su te mere u skladu s pravima optuženih; (ii) tekuće ili buduće istrage; i (iii) javni interesi i prava trećih lica. U ovom kontekstu, valja podsetiti da je dopušteno ne obelodaniti odbrani izvesne informacije pre suđenja.⁶⁷

74. Redigovanje u svrhu zaštite tekućih ili budućih istraga ili javnog interesa i prava trećih lica primenjuje se isključivo na zahtev specijalizovanog tužioca ili odbrane, koji se podnosi kao poverljiv i *ex parte*.⁶⁸ Redigovanje u svrhu zaštite svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku i drugih lica izloženih opasnosti usled svedočenja svedoka primenjuje se bilo na zahtev strana u postupku, podnet kao poverljiv i *ex parte*, ili *proprio motu*.⁶⁹

75. Naposljetku, potreba za redigovanjem ocenjuje se od slučaja do slučaja.⁷⁰ Pri odlučivanju o režimu redigovanja koji treba primeniti, sudija za prethodni postupak mora da uspostavi ravnotežu između tih suprotstavljenih interesa, i istovremeno vodi računa da postupak bude pravičan i ekspeditivan.

⁶⁶ Vidi takođe, MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-568 (OA3), žalbeno veće, [Judgment on the Prosecutor's appeal against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "Decision Establishing General Principles Governing Applications to Restrict Disclosure pursuant to Rule 81 \(2\) and \(4\) of the Rules of Procedure and Evidence"](#) (u daljem tekstu: odluka od 13. oktobra 2006), 13. oktobar 2006, stavovi 1, 39; *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-475 (OA), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of the Prosecutor against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Request for Authorisation to Redact Witness Statements"](#) (u daljem tekstu: odluka od 13. maja 2008), 13. maj 2008, stav 70.

⁶⁷ [Odluka od 13. maja 2008](#), stav 68.

⁶⁸ Pravilo 108(1) i (6) Pravilnika.

⁶⁹ Pravilo 80(1) i (3) Pravilnika.

⁷⁰ [Odluka od 13. oktobra 2006](#), stav 36; [odluka od 13. maja 2008](#), stavovi 2, 59, 66.

2. Pravni test

76. Prilikom ocenjivanja da li je dopušteno ne obelodaniti neke podatke strani koja prima materijal, mora se utvrditi:⁷¹

- (i) da li obelodanjivanje dotičnih podataka strani koja prima materijal, ali ne i široj javnosti, predstavlja objektivan rizik po zaštićena lica ili interese;
- (ii) da li je zaštitna mera striktno neophodna.⁷² Prema tome, ukoliko su manje restriktivne zaštitne mere dovoljne i izvodljive, onda treba odabrati takve zaštitne mere; i
- (iii) da li je zaštitna mera srazmerna s obzirom na štetu koja će biti naneta optuženom i načelu pravičnog suđenja.⁷³

3. Režim redigovanja

77. U cilju ubrzanja postupka i uspostavljanja efikasnog, predvidivog i održivog režima redigovanja, sudija za prethodni postupak smatra da je primereno usvojiti režim redigovanja koji je predložio specijalizovani tužilac i s kojim se odbrana složila, uz izmene opisane u ovoj odluci. Usvajanjem ove odluke, strane u postupku će dobiti adekvatne smernice kako da izvrše eventualne redakcije pre nego što obelodane dokaze u svom posedu.

⁷¹ MKS, *Prosecutor v. Lubanga*, ICC-01/04-01/06-773 (OA5), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr. Thomas Lubanga Dyilo against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Requests and Amended requests for Redactions under Rule 81"](#), 14. decembar 2006, stavovi 21, 33-34; [odluka od 13. maja 2008](#), stavovi 95-99; ESLJP, *Rowe and Davis v. United Kingdom*, br. 2890/95, [Judgment](#), 16. februar 2000, stav 61; *Botmeh and Alami v. United Kingdom*, br. 15187/03, [Judgment](#), 7. jun 2007, stav 37.

⁷² Član 21(6) Zakona.

⁷³ Pravilo 80(1) Pravidnika.

78. Prema ovom režimu, svaka strana u postupku može bez prethodnog odobrenja suda da obelodani dokaze u kojima su direktno redigovane izvesne unapred definisane kategorije podataka (u daljem tekstu: standardno redigovanje). U tom slučaju, strana koja vrši obelodanjivanje ne mora da podnosi poseban zahtev. Strana koja prima materijal ima pravo da ospori svako redigovanje koje je izvršeno nakon obelodanjivanja.⁷⁴

79. Za svako redigovanje podataka koji ne potpadaju pod pomenute unapred definisane kategorije (u daljem tekstu: nestandardno redigovanje), strana koja vrši obelodanjivanje mora sudiji za prethodni postupak istovremeno da podnese poseban zahtev za ograničavanje obelodanjivanja, u skladu s dole opisanom procedurom.⁷⁵

80. U slučaju kako standardnog tako i nestandardnog redigovanja, podatak koji se ne obelodanjuje može se zacrniti ili izostaviti, ili zameniti tekstem "[BRISANO]". Uz to, strana koja vrši obelodanjivanje mora u polju koje se odnosi na redigovanje, ili na drugom odgovarajućem mestu, da navede o kom tipu redigovanja se radi, koristeći odgovarajuću šifru sa spiska dole u tekstu, osim ako bi se time ugrozila svrha redigovanja. Na taj način, čitalac će odmah znati koja vrsta podataka je redigovana odnosno izostavljena, i šta je opravdanje za to. U slučaju da redigovani podaci potpadaju pod više kategorija, navode se sve relevantne šifre.

81. Kad obelodanjuje redigovane dokaze, strana koja vrši obelodanjivanje treba da odredi jedinstven pseudonim za svako lice čiji je identitet redigovan prema kategorijama A.3 i A.4, opisanim dole u tekstu, i taj pseudonim navede zajedno s odgovarajućom šifrom redigovanja. Svrha pseudonima je da se čitaocu redigovanog materijala omogući da utvrdi da li se isto lice pominje u više dokaznih elemenata. Strana koja vrši obelodanjivanje ne mora da navede šifru kategorije i/ili pseudonim

⁷⁴ Vidi stav 82 dole.

⁷⁵ Vidi stav 88 dole.

ukoliko bi se time ugrozila svrha redigovanja, ali mora jasno da naznači da su šifre odnosno pseudonimi izostavljeni iz ovog razloga.

82. Strana koja prima materijal može da ospori svako konkretno redigovanje koje smatra neopravdanim ili smatra da ga treba povući zbog promenjenih okolnosti. S tim u vezi ona se obraća direktno strani koja vrši obelodanjivanje. Strane stupaju u *bona fide* konsultacije kako bi rešile dato pitanje. Ukoliko ne mogu da se sporazumeju, strana koja prima materijal ima pravo da, bez nepotrebnog odlaganja, zatraži od sudije za prethodni postupak da donese odluku, čime se strana koja vrši obelodanjivanje obavezuje da opravda sporno redigovanje. U tom slučaju, strana koja vrši obelodanjivanje u spis predmeta podnosi odgovor u roku od pet dana od prijema obaveštenja o osporavanju, osim ako sudija za prethodni postupak ne odluči drugačije.

83. Strana koja vrši obelodanjivanje mora kontinuirano da prati da li potreba za izvršenim redigovanjem i dalje postoji, a čim razlozi iz kojeg je redigovanje odobreno prestanu da postoje, ona ponovo obelodanjuje iste, manje redigovane dokaze, ne tražeći prethodno odobrenje relevantnog panela, ili pak, u odgovarajućim slučajevima, podnosi zahtev u skladu s pravilom 81(1) i (2) Pravilnika. Izvršeno redigovanje se može ukinuti i u sledećim slučajevima: (i) ako se strane u postupku slože da više ne postoji objektivni rizik po lica ili interese; ili (ii) ukoliko relevantni panel izda nalog za to. Ukoliko redigovani podaci spadaju u više od jedne kategorije, redigovanje se ukida kad isteknu svi relevantni rokovi. Ukoliko strana koja vrši obelodanjivanje želi da zadrži redigovanje i nakon isteka roka za ukidanje, treba da se obrati relevantnom panelu.

84. Sudija za prethodni postupak smatra da je primereno da mu se dokazi dostave i u formi u kojoj su obelodanjeni strani koja ih prima i u neredigovanoj formi, kako bi, po svom nađenju, proverio valjanost redigovanja koje je izvršila strana koja vrši

obelodanjivanje i po potrebi joj, *proprio motu*, nakon što joj pruži priliku da se izjasni, naložio da ukine to redigovanje delimično ili u celosti.⁷⁶ To će sudiji za prethodni postupak omogućiti da, u skladu s pravilima 80(1) i 108(1) Pravilnika, proveriti obim i valjanost redigovanja, i tako obezbedi dodatnu proveru, u interesu strane koja prima materijal. To će sudiji za prethodni postupak takođe omogućiti da brzo reaguje u slučaju da redigovanje bude osporeno. To ne utiče na činjenicu da se strana koja vrši obelodanjivanje može pozvati samo na dokaze u redigovanoj formi, onoj u kojoj su obelodanjeni strani koja prima materijal.

4. Standardno redigovanje

85. Kategorije standardnog redigovanja su jasno definisane i uvrežene u praksi drugih sudova.⁷⁷ Sudija za prethodni postupak je, imajući u vidu test izložen gore u tekstu, pažljivo pregledao predloge tužilaštva za standardno redigovanje i iznete razloge za njega.⁷⁸ Po mišljenju sudije za prethodni postupak, obelodanjivanje navedenih kategorija podataka strani koja prima materijal redovno sa sobom nosi objektivni rizik po navedene interese i iziskuje usvajanje zaštitnih mera koje su apsolutno neophodne, pri čemu se vodi računa o pravima optuženih i pravičnosti postupka.

86. Kategorije podataka koje strana koja vrši obelodanjivanje može redigovati bez prethodnog sudskog odobrenja su sledeće:

⁷⁶ Ovaj materijal treba putem elektronskog sistema da bude dostupan samo sudiji za prethodni postupak i strani koja vrši obelodanjivanje. Slično tome, MKS, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 32; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stav 28.

⁷⁷ Na primer, [odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stavovi 25-26; [odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 29.

⁷⁸ Vidi stav 76 gore.

(a) *Redigovanje prema pravilu 108(1)(a) Pravilnika:*

Kategorija A.1: Mesta obavljenih razgovora i smeštaja, u meri u kojoj se obelodanjivanjem nepotrebno skreće pažnja na kretanje članova tima strana u postupku, žrtava, svedoka i drugih lica koja su izložena opasnosti usled aktivnosti Specijalizovanih veća, što predstavlja objektivni rizik za tekuće i buduće istrage. Ti podaci u principu i nisu relevantni za drugu stranu u postupku. Redigovanje tih podataka se ukida nakon što dato mesto prestane da se koristi u tekućim ili budućim istragama.

Kategorija A.2: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet strane u postupku, članova osoblja Sekretarijata ili Specijalizovanih veća ili njihovih spoljnih saradnika (izuzimajući istražitelje) koji često odlaze na teren ili su stacionirani na terenu, u meri u kojoj bi obelodanjivanje takvih podataka ta lica dovelo u opasnost ili omelo njihov rad, te ugrozilo tekuće ili buduće istrage (koriste se sledeće šifre: A.2.1. za pismene/usmene prevodioce, A.2.2. za stenografe, A.2.3. za stručnjake za psiho-socijalni rad, A.2.4. za druge zdravstvene radnike, A.2.5. za druge članove osoblja koji spadaju u ovu kategoriju, i A.2.6. za druge spoljne saradnike koji spadaju u ovu kategoriju).

Kategorija A.3: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet istražitelja, u meri u kojoj bi, imajući u vidu da strane u postupku imaju ograničen broj istražitelja, obelodanjivanje tih podataka dovelo istražitelje u opasnost ili omelo njihov rad na terenu, i tako ugrozilo tekuće ili buduće istrage, ili ukoliko to predstavlja bezbednosni rizik za svedoke ili druga lica s kojima oni obavljaju razgovore ili stupaju u kontakt. U skladu sa stavom 81 gore, strana koja vrši obelodanjivanje, pored šifre kategorije (npr. A.3.1, A.3.2, A.3.3 itd.), navodi i jedinstveni pseudonim istražitelja.

Kategorija A.4: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet posrednika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka ta lica dovelo u opasnost i omelo njihov rad na terenu, i tako ugrozilo tekuće ili buduće istrage, ili ako bi predstavljalo bezbednosni rizik za svedoke ili druga lica s kojima oni stupaju u kontakt. U skladu sa stavom 81 gore, pored šifre kategorije (npr. A.4.1, A.4.2, A.4.3 itd.), strana koja vrši obelodanjivanje navodi i jedinstveni pseudonim posrednika.

Kategorija A.5: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet posrednih i neposrednih izvora, uključujući potencijalne svedoke,⁷⁹ u meri u kojoj

⁷⁹ Potencijalni svedoci su oni svedoci s kojima su strane u postupku obavile razgovor ili će ga uskoro obaviti. U vezi s klasifikacijom "izvori tužilaštva", vidi MKS, *Prosecutor v. Katanga and Ngudjolo*, ICC-01/04-01/07-476 (OA2), žalbeno veće, [Judgment on the appeal of Mr Germain Katanga against the decision of Pre-Trial Chamber I entitled "First Decision on the Prosecution Request for Authorisation to Redact Witness Statements"](#), 14. maj 2008, stavovi 1-2, 46, 49. Postoji razlika između potencijalnih svedoka i "nedužnih trećih lica" (vidi kategoriju B.3 dole): strane u postupku se obraćaju potencijalnim svedocima tokom svojih istraga u kontekstu postupaka pred Specijalizovanim većima, za razliku od nedužnih trećih lica,

bi obelodanjivanje tih podataka moglo da dovede do zastrašivanja ili vršenja pritiska na njih, što bi onda moglo da naškodi tekućim ili budućim istragama (uz korišćenje sledećih šifara: A.5.1. za pojedince kao posredne ili neposredne izvore, uključujući potencijalne svedoke, A.5.2. za nevladine organizacije, A.5.3. za međunarodne organizacije, A.5.4. za nacionalne vladine službe, A.5.5. akademske institucije, A.5.6. za privatna preduzeća, i A.5.7. za druge izvore). Ukoliko je posredni ili neposredni izvor dostavio materijal koji se obelodanjuje, njihov identitet treba da se obelodani kao izvor u kontekstu datog obelodanjivanja, pod uslovom da nema dodatnih bojazni za njihovu bezbednost i da posredni ili neposredni izvor ne uživa zaštitu na osnovu člana 35(2)(e) Zakona i pravila 107 Pravilnika.

Kategorija A.6: Sredstva korišćena za komunikaciju sa svedocima, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da ugrozi istražne metode i otkrije mesto na kojem se nalazi svedok. Ti podaci u principu i nisu relevantni za drugu stranu u postupku.

Kategorija A.7: Druge redakcije na osnovu pravila 108(1)(a) Pravilnika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje redigovanih podataka moglo da ugrozi tekuće ili buduće istrage.

(b) Redigovanje prema članu 23(1) Zakona i pravilima 80(4)(a)(i)–(ii) i 108(1)(b)–(c)

Pravilnika:

Kategorija B.1: Kontakt podaci svedoka, uključujući brojeve telefona, lokacije/adrese i imejl adrese, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po bezbednost, dostojanstvo, privatnost i dobrobit dotičnog lica.

Kategorija B.2: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet članova porodice svedoka, uključujući fotografije, kao i kontakt podatke kao što su brojevi telefona, lokacije/adrese i imejl adrese, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po njihovu bezbednost, dostojanstvo, privatnost i dobrobit. Ta lica su izuzetno osetljiva, budući da nisu dala pristanak da budu deo postupka pred Specijalizovanim većima, a možda čak i ne znaju da je član porodice svedok i da stoga postoji opasnost da budu dovedeni u vezu sa Specijalizovanim većima. Kontakt podaci treba da se rediguju kontinuirano. U slučaju kada se podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet rediguju isključivo u cilju zaštite svedoka za koga redigovanje više nije opravdano, redigovanje treba ukinuti nakon obelodanjivanja identiteta svedoka. U slučaju kada se podaci iz ove kategorije na osnovu kojih se može utvrditi identitet

kojima se ne obraćaju u tom kontekstu i koja možda nisu ni svesna da se njihovo ime spominje u kontekstu takvih istraga. Ova razlika može biti od značaja za stranu koja prima materijal, pa se za te potrebe koriste druge šifre.

rediguju kako bi se osigurala bezbednost člana porodice a njegov identitet nije relevantan ni za jedno znano pitanje u datom predmetu, redigovanje iz ove kategorije treba da se vrši kontinuirano. Ukoliko redigovanje ne potpada pod gore navedene slučajeve, strana koja vrši obelodanjivanje treba da podnese zahtev relevantnom panelu.

Kategorija B.3: Kontakt podaci i podaci na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica koja su izložena opasnosti usled svedočenja svedoka, ali koja nisu žrtve, ni sadašnji ili budući svedoci, ni izvori, ni članovi njihovih porodica (u daljem tekstu: nedužna treća lica),⁸⁰ uključujući brojeve telefona, lokacije/adrese, imejl adrese i fotografije, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da predstavlja rizik po njihovu bezbednost, dostojanstvo, privatnost i dobrobit. Ta lica nisu dala pristanak da budu deo sudskog postupka pred Specijalizovanim većima, a možda čak i ne znaju da se njihovo ime spominje u kontekstu tih postupaka i da stoga postoji opasnost da se na njih gleda kao na potencijalne svedoke ili saradnike Specijalizovanih veća. Redigovanje kontakt podataka iz ove kategorije treba da se vrši kontinuirano. Kad je reč o pojedincima koji nisu relevantni ni za jedno znano pitanje u predmetu, redigovanje podataka na osnovu kojih se može utvrditi njihov identitet treba da se vrši kontinuirano. U protivnom, strana koja vrši obelodanjivanje treba da podnese zahtev relevantnom panelu.

Kategorija B.4: Lokacija svedoka primljenih u program zaštite svedoka i podaci koji otkrivaju boravišta svedoka primljenih u program zaštite svedoka i informacije koje ukazuju na mesta korišćena za sadašnja i buduća preseljenja tih svedoka, uključujući period pre nego što su obuhvaćeni programom zaštite, u meri u kojoj bi obelodanjivanje tih podataka moglo da naruši tajnost tih mesta i tako dovede svedoka u opasnost. Ti podaci u principu i nisu relevantni za drugu stranu u postupku.

Kategorija B.5: Drugo redigovanje prema pravilu 108(1)(b)–(c) Pravilnika, u meri u kojoj bi obelodanjivanje redigovanih podataka moglo da izazove ozbiljnu opasnost po bezbednost svedoka, žrtava koje učestvuju u postupku, ili članova njihovih porodica ili bi na neki drugi način bilo u suprotnosti s javnim interesom ili pravima trećih lica.

(c) Drugi podaci koji prema Pravilniku ne podležu obelodanjivanju:

Kategorija C: Proizvod internog rada sadržan u materijalu koji podleže obelodanjivanju prema pravilu 106 Pravilnika. Za takvo redigovanje nije potrebno odobrenje panela.

Kategorija D: Komunikacija koja se odvija u kontekstu profesionalnog odnosa između nekog lica i njegovog specijalizovanog branioca prema pravilu 111(1) Pravilnika. Za takvo redigovanje nije potrebno odobrenje panela. Redigovanje iz

⁸⁰ Pravilo 80(1) Pravilnika. Slično tome, [odluka od 13. maja 2008.](#), stavovi 1, 40, 56.

ove kategorije se ne može primeniti na informacije koje potpadaju pod pravilo 111(2)–(6) Pravidnika, već je u tom smislu potrebno podneti zahtev relevantnom panelu.

Kategorija F: Redigovanje odobreno u nekom prethodnom postupku prema pravilu 81(1)(a) Pravidnika. Takvo redigovanje treba da sadrži broj relevantnog predmeta i odluke.

87. Prema pravilima 106 i 108(1), redigovanje iz kategorija A–D treba da se primenjuje *mutatis mutandis* na ekvivalentne informacije dobijene od drugih nacionalnih ili međunarodnih službi za održavanje javnog reda i mira, uključujući policiju i tužilaštvo Kosova, MKSJ, KFOR, UNMIK i Euleks na Kosovu.⁸¹ Prilikom takvog redigovanja, pored relevantne šifre redigovanja treba da se navede i oznaka date službe.

5. Nestandardno redigovanje

88. Nestandardno redigovanje odnosi se, naročito, na imena svedoka čiji se identitet ne sme obelodaniti suprotstavljenoj strani pre početka suđenja i slučajeve kada se neki dokazni element u celosti ne sme obelodaniti.⁸² U takvim slučajevima, strana koja vrši obelodanjivanje to redigovanje svrstava u **kategoriju E** i prilikom obelodanjivanja relevantnog materijala podnosi relevantnom panelu zahtev u kojem iznosi razloge za redigovanje. Istovremeno, strani koja prima materijal treba dostaviti redigovanu verziju zahteva, na koji ona može da odgovori u roku od pet dana od prijema obaveštenja o njemu. Pored toga, da bi sudija za prethodni postupak mogao da donese objektivnu odluku, Služba za pružanje zaštite i podrške svedocima dužna je da u roku od pet dana od obaveštenja o zahtevu za neobelodanjivanje podnese procenu rizika pojedinačno za svakog svedoka za kojeg se traži neobelodanjivanje identiteta.

⁸¹ Član 37(1) Zakona.

⁸² Slično tome, MKS, *Prosecutor v. Ongwen*, ICC-02/04-01/15-224, pretpretresno veće II, [Decision on issues related to disclosure and exceptions thereto](#), 23. april 2015, stav 7; [Odluka o obelodanjivanju u predmetu Yekatom](#), stav 32; [Odluka o obelodanjivanju u predmetu Al Hassan](#), stav 33.

89. Redigovanje koje spada u ovu kategoriju ukida se po nalogu relevantnog panela čim prestanu da postoje razlozi iz kojih je odobreno. Ukoliko neka strana smatra da razlozi za neobelodanjivanje identiteta nekog svedoka više ne postoje i stoga želi da ukine nestandardno redigovanje koje se tiče imena svedoka, ona o tome obaveštava sudiju za prethodni postupak i Službu za pružanje zaštite i podrške svedocima pet dana pre ukidanja tog redigovanja.

V. DISPOZITIV

90. Iz gorenavedenih razloga, sudija za prethodni postupak:

- a. **NALAŽE** stranama u postupku i sekretaru da primene načela obelodanjivanja dokaza navedena u stavovima 31-39 ove odluke;
- b. **NALAŽE** tužilaštvu da obelodani sav materijal prema pravilu 102(1)(a) Pravilnika, zajedno sa detaljnim prikazom (u poverljivoj (redigovanoj) i javnoj (redigovanoj) formi), do **petka, 23. decembra 2020;**
- c. **NALAŽE** tužilaštvu da eventualni zahtev za zaštitne mere u vezi s materijalom vezan za svedoke koji potpada pod pravilo 102(1)(b) Pravilnika podnese najkasnije u **ponedeljak, 9. novembra 2020**, i da obelodani taj materijal sa redakcijama, ukoliko su odobrene, do **utorka, 1. decembra 2020;**
- d. **NALAŽE** tužilaštvu da sav drugi materijal koji potpada pod pravilo 102(1)(b) Pravilnika koji nije potrebno redigovati obelodani kako pristiže, a najkasnije u **ponedeljak, 16. novembra 2020;**
- e. **NALAŽE** tužilaštvu da detaljno obaveštenje o dokazima koji potpadaju pod pravilo 102(3) Pravilnika dostavi do **utorka, 1. decembra 2020;**

- f. **NALAŽE** odbrani da do **petka, 8. januara 2021**, ili ranije, tužilaštvu naznači kojim od dokaza navedenih u detaljnom obaveštenju iz pravila 102(3) Pravilnika traži pristup putem pregleda ili obelodanjivanja;
- g. **NALAŽE** tužilaštvu da, na osnovu naznake odbrane iz stavke (f) gore, odbrani obelodani odabrani materijal koji nije potrebno redigovati, odnosno da joj omogući pristup tom materijalu **u roku od nedelju dana od prijema naznake odbrane**, a najkasnije u **petak, 15. januara 2021**;
- h. **NALAŽE** tužilaštvu da, na osnovu naznake odbrane iz stavke (f) gore, podnese zahtev za zaštitne mere odabranog materijala **u roku od dve nedelje od prijema naznake odbrane**, a najkasnije u **petak, 22 januara 2021**;
- i. **NALAŽE** tužilaštvu da se obrati sudiji za prethodni postupak, **u roku od pet dana od prijema naznake odbrane** iz stavke (f) gore, ukoliko osporava bitnost dokaza;
- j. **NALAŽE** tužilaštvu da sav materijal koji potpada pod pravilo 103 Pravilnika obelodani odmah, kako pristiže;
- k. **NALAŽE** tužilaštvu da, u slučaju da neki budući materijal prema pravilu 103 Pravilnika bude potrebno redigovati, što je ranije moguće podnese zahtev za zaštitne mere i potom odmah obelodani taj materijal sa redakcijama, ukoliko su odobrene;
- l. **NALAŽE** tužilaštvu da odmah obavesti sudiju za prethodni postupak o svim eventualnim pitanjima vezanim za materijal na koji se odnosi pravilo 107 Pravilnika;
- m. **NALAŽE** tužilaštvu da sav optužujući materijal koji potpada pod pravilo 102(1)(b) Pravilnika obelodani zajedno s tabelom obelodanjenog materijala, kako je bliže opisano u stavovima 71-72 ove odluke;

- n. **NALAŽE** odbrani da, ukoliko odluči da obelodanjuje dokaze, za svaki komplet obelodanjenog materijala dostavi tabelu obelodanjenog materijala, kako je bliže opisano u stavu 71 ove odluke;
- o. **NALAŽE** stranama u postupku da se pridržavaju režima redigovanja izloženog u stavovima 73–89 ove odluke; i
- p. **NALAŽE** Službi za pružanje zaštite i podrške svedocima da, u roku od pet dana nakon što bilo koja od strana u postupku podnese zahtev za neobelodanjivanje, podnese procenu rizika pojedinačno za svakog svedoka za kojeg se traži neobelodanjivanje identiteta, kako je izloženo u stavu 88 ove odluke.

/potpis na originalu/

**Sudija Nikola Giju,
sudija za prethodni postupak**

U petak, 9. oktobra 2020.

U Hagu, Holandija